

SUMARI

Pròlegs	7
1. Introducció, CARLES FEIXA, M. ÀNGELS CABASÉS, EDUARD BALLESTÉ.....	13
2. La població juvenil a Lleida, MIQUEL ÚBEDA, M. ÀNGELS CABASÉS, CARLES FEIXA	19
3. Educació, TANJA STRECKER, CRISTIAN FONDEVILLA	31
4. Ocupació, M. ÀNGELS CABASÉS, AGNÈS PARDELL, M. JESÚS GÓMEZ, ARIADNA BOVET	61
5. Oci i cultura, JOANA SOTO, VIRGÍNIA CARRETERO	83
6. Habitatge, barri i ciutat, DIEGO TERUEL, JORDI NOFRE	103
7. Salut i afectivitat, YOLANDA BARDINA MARTÍN.....	113
8. Participació, EDUARD BALLESTÉ I SERN, JOSÉ SÁNCHEZ GARCÍA.....	127
9. Conclusions: retrat de tres generacions, JOAN R. SAURA, CARLES FEIXA..	147
Epíleg, ALMUDENA MORENO	163
Bibliografia	165
Índex de taules, gràfics i figures	173
Annex: qüestionari	177
Nota sobre els autors	199

PRÒLEGS

Quan les Nacions Unides van designar el 1985 com a Any Internacional de la Joventut la societat es trobava a les portes de convertir-se en un agent cada cop més visual i iconogràfic, mentre que la globalització, al seu torn, feia els seus primers assajos per consolidar un nou model social a escala planetària, que només podria afrontar aquelles societats, entitats polítiques i administratives perfectament estructurades.

Fa escassament vint anys, doncs, que començava a generalitzar-se l'eina i el concepte "internet" i el món contemporani es preparava per experimentar un dels grans canvis de la seva història, una revolució tecnològica amb enormes conseqüències socials i culturals, fet pel qual, al jovent d'ara se li fa extremadament difícil de comprendre com deu ser un món com el d'ahir mateix, desconnectat, al marge de xarxes socials, democràcia consolidada i economia avançada.

Malgrat la confusió general d'una societat jove —i no tan jove— instal·lada cada cop més en l'individualisme (que no forçosament vol dir egoisme) i l'hedonisme (que no sempre es pot associar al gaudi trivial del consumisme), la voluntat d'analitzar el present, des de la coherència i rigorositat prospectiva i projectar-lo en un hipotètic venidor, no deixa de ser un exercici tan complicat com necessari; i, encara més, en uns temps en què el concepte *liquidesa* en oposició a *solidesa* (i aplicat a la mutabilitat constant de la societat) obliga a desenvolupar múltiples i continuades estratègies, perquè *cada pas nou ha de ser una resposta a una disposició diferent dels elements en joc*, afirma Bauman.

Des de fa més de trenta anys, sociòlegs, antropòlegs i historiadors com els Zárraga, Martín i Velarde o els Garreta, Samper, Molina i Feixa, han abordat el tema des d'àmbits generals (articulació joventut i societat, inserció sociolaboral...) i, també, més pròxims i locals (tendències i tipologies de la joventut lleidatana: identitats, actituds i valors). Ara toca, resseguint aquests magnífics treballs i a partir d'unes noves coordenades socioeconòmiques i culturals, reformular la *pregunta* d'acord amb un nou univers infantil, ampli i variat, el qual, a diferència del segle xx, s'identifica més per modes i tendències, que no pas per classe.

La informació i el coneixement de la realitat del nostre entorn és el pas previ i indispensable no per predir un futur que sempre serà incert i difícilment predictable, sinó per reflexionar sobre quins elements poden condicionar la societat que vindrà —que serà la directament responsable de gestionar el país—, quines són les tendències que es mostren més sòlides i que poden tenir un impacte més determinant a l'hora d'encarar els problemes i prendre decisions, etc. Aquesta és la intenció d'aquest nou estudi.

Joan REÑÉ I HUGUET
President de la Diputació de Lleida

Lleida, amb la gent jove

La joventut i la infància personifiquen el present, el futur i la il·lusió de progrés de qualsevol ciutat. Al llarg de la vida, com a infants, joves i adults, contribuïm a fer girar una roda que mai no s'ha d'aturar, la roda del progrés col·lectiu fonamentat en la transmissió de coneixement i de valors entre generacions. Per això, la societat té la missió de protegir els avenços aconseguits en tots els àmbits i, permanentment, ha de construir les bases per a noves millores que la mateixa gent jove, a mesura que avança el seu cicle vital, han de refermar i de perfeccionar.

La comprensió i el diàleg intergeneracional, en sentit ascendent i descendent, són, per tant, fonamentals per crear un futur amb la base més ferma que es pot tenir: les millors experiències i aportacions socials i cíviques que s'hagin pogut generar en cada moment, enriquides per la nova mirada, l'empenta i el compromís de la gent jove.

Aquest col·lectiu i tot allò que els implica han de ser, doncs, polítiques prioritàries per a qualsevol administració, molt especialment, a la ciutat, en el principal espai d'interrelació social que esdevé actor principal per aconseguir l'encaix integral d'infants i joves en la vida cívica. L'Ajuntament de Lleida és conscient, fa temps, d'aquesta necessitat i per això rep amb molta satisfacció l'estudi *Ser jove a la Lleida d'avui*, un treball que ens dona nous coneixements sobre la situació i les inquietuds dels joves a la nostra ciutat; per tant, ens aporta nous elements per abordar les polítiques de joventut.

L'estudi és fruit d'una col·laboració a tres bandes: la gent jove de Lleida representada pel Consell Local de Joventut, el Centre d'Estudis sobre Joventut i Societat de la Universitat de Lleida i les institucions, l'Ajuntament de Lleida i la Diputació de Lleida.

Aquest treball es publica gairebé 35 anys després de la primera Enquesta a la Joventut de Lleida que el 1983 va dur a terme el Consell Municipal de Joventut amb el suport de la Regidoria de Joventut i Esplai de la Paeria. A partir dels resultats obtinguts, es va realitzar el llibre *Els joves a la Lleida dels 80*, coordinat per Carles Feixa i publicat per la Paeria, que fou el primer estudi sobre aquesta matèria fet a la ciutat en democràcia.

L'Ajuntament de Lleida, que va impulsar una altra investigació sobre els joves en els anys 90, ha donat suport a la realització d'aquest nou projecte *Ser jove a la Lleida d'avui*, una recerca elaborada a partir dels resultats d'una enquesta feta el 2014. Per a la Paeria, és un orgull haver realitzat o contribuït a aquestes diferents investigacions dedicades a la joventut que, com he remarcat abans, aporten coneixement i criteri a les polítiques municipals.

La realització de *Ser jove a la Lleida d'avui* ha coincidit amb l'elaboració del nou Pla Local de Joventut 2016-2020, que ha impulsat l'Ajuntament de Lleida però que, d'acord amb les noves formes de gestió política, més participativa i transparent, s'ha confeccionat amb un ampli procés de participació en què han pres part 250 joves i 20 entitats del Consell Local de Joventut.

A la ciutat de Lleida hi resideixen 22.754 persones d'entre 15 i 29 anys que representen el 16 per cent de la nostra població. Són ciutadanes i ciutadans compromesos, implicats i motivats per fer front i superar els reptes que tenen per davant. Per fer-ho, han de comptar amb Lleida, de la mateixa manera que la nostra ciutat compta amb elles i ells per construir el futur col·lectiu.

Àngel Ros i DOMINGO
Paer en cap

Ser jove a la Lleida d'avui és, finalment, una realitat tangible que teniu a les vostres mans fruit d'un projecte col·lectiu en el qual han participat molts actors diversos. El 30 de gener del 2010 naixia o, millor dit, es reconstituïa el Consell Local de la Joventut de Lleida (CLJL) amb tres objectius fonamentals: coordinar les entitats juvenils de la ciutat, promoure l'associacionisme juvenil i representar el jovent de la ciutat davant de la Paeria i de la resta d'administracions públiques i privades. Per poder-los assolir, però, sempre vam tindre clar que ens mancava una eina clau: el diagnòstic de la realitat dels i de les joves que viuen i treballen i/o estudien a la capital del Segrià, és a dir, saber què els preocupa i com volen ser un actor clau en la presa de decisions municipals, en quin model de ciutat creuen, com són les seues relacions afectivosexuals, quin lloc tenen en el seu dia a dia l'oci i la cultura, com veuen el seu present laboral i quines aspiracions de futur tenen o bé què esperen del sistema educatiu i quines són les seues necessitats formatives.

L'estudi que hem portat a terme des del 2013 és aquest diagnòstic, que se suma als dos que ja s'havien fet prèviament als anys vuitanta i noranta del segle xx. Perquè és evident que no podíem aspirar a representar el jovent lleidatà del segle xxi sense conèixer en profunditat totes aquestes realitats, tant des d'un punt de vista estadísticament objectiu com des d'una interpretació qualitativa de les dades obtingudes. Cal remarcar, a més, i celebrar-ho com es mereix, que un projecte així sorgeixi del jovent organitzat, associat, de la nostra ciutat que, des de molts àmbits diversos, porta a terme diàriament una tasca imprescindible, insubstituïble i impagable de manera absolutament voluntària i altruista. Això no només cal dir-ho a cada oportunitat que tinguem sinó que cal reconèixer-ho públicament. Fer-ho constar negre sobre blanc.

El camí per arribar fins aquí no ha estat ni fàcil ni curt. Certament, tot es va anar definint i va anar prenent cos a partir del 2013, però la idea ja venia d'abans i sempre l'havíem tingut damunt la taula. Per tant, es pot dir que, des de l'embrió d'una proposta ambiciosa fins a aquest volum, han passat set anys. Set anys que ens han permès consolidar el CLJL, madurar el projecte i trobar els aliats oportuns per portar-lo a terme. Per això, volem manifestar el nostre més sincer agraïment a l'acollida entusiasta que hi va

donar des del primer dia el Dr. Carles Feixa, director del Centre d'Estudis sobre Joventut i Societat – JOVIS de la UdL, així com també tant a tots els autors i autores que ens han acompanyat al llarg d'aquest recorregut, especialistes en els seus àmbits d'anàlisi, com a totes les persones que s'hi han vist involucrades d'una manera o altra. Tampoc no podem negligir la bona sintonia creada amb altres entitats com l'Observatori Sociodemogràfic de les Terres de Lleida ni el suport indispensable d'institucions com la Diputació de Lleida o l'Ajuntament de Lleida. Sense tota aquesta xarxa de treball i de col·laboració creada, que esperem que es mantingui en endavant, aquesta recerca hauria estat materialment impossible, si és que la volíem realitzar amb el màxim rigor que requereix una empresa d'aquestes característiques.

Què vol dir ser jove a la Lleida d'avui des d'una òptica global? Aquesta és la pregunta que ens fèiem des del primer dia i en les pàgines següents presentem les respostes que hi hem obtingut, les quals han de generar a la vegada nous interrogants en forma de reptes. És a partir d'aquestes concrecions, en definitiva, que des d'ara es podrà posar fil a l'agulla a projectes més ben definits, sorgits del consens del debat assembleari, per poder construir la Lleida actual i futura amb el protagonisme necessari del seu jovent. La nostra raó de ser no és altra que garantir que així sigui, perquè no s'ha d'oblidar que els i les joves som, sobretot, present. Un present ple d'horitzons.

Andratx BADIA ESCOLÀ
Expresident del CLJL

Yolanda BARDINA MARTÍN
Expresidenta del CLJL

Núria CABISCOL QUERALTÓ
Presidenta del CLJL

INTRODUCCIÓ

CARLES FEIXA

M. ÀNGELS CABASÉS

EDUARD BALLESTÉ

Introducció

L'any 1983 el Consell Municipal de Joventut (CMJ), amb el suport de la Regidoria de Joventut i Esplai encapçalada per Carmina Pardo, va dur a terme una *Enquesta als Joves de Lleida* que varen coordinar dos membres del CMJ, que ara són catedràtics de dret penal i antropologia social a la UdL (Tamarit & Feixa, 1983). No era la primera enquesta que es feia a la joventut lleidatana: el 1967 el Festival Jaloom havia promogut una enquesta per reivindicar la necessitat de crear un casal de joves; la Joventut Obrera Cristiana (JOC) també havia utilitzat la tècnica de l'enquesta en les seves campanyes anuals de sensibilització social (Rueda, 1970). Tanmateix, la del 1983 era la primera enquesta feta en democràcia que pretenia tenir cert rigor científic, malgrat que es va fer de manera artesanal, amb pocs recursos econòmics i sense l'ajut de programes informàtics o estadístics. El qüestionari constava de 36 preguntes i es van passar unes 400 enquestes a joves de 15 a 24 anys. Amb posterioritat, els resultats varen ser utilitzats com a fonament empíric del llibre *Els joves a la Lleida dels 80*, publicat per la Paeria i coordinat per Carles Feixa (1987), en el qual hi van col·laborar una vintena d'autors, entre els quals podem esmentar Xavier Maurel i Ramon Morell (treball i atur), Josep Varela (ensenyament), Carme Agustí (educació), Jaume Baró (família i salut mental), Teresa Estany (sexualitat), Josep M. Tamarit (associacionisme), Joan Gómez i Xavier Pelegrí (marginació), Joan Pallarés (drogues), Amadeu Bonet (barris), Marc Vicens (música), Xavier Reverté i Josep Maria Reixach (còmic), entre altres. El volum estava il·lustrat acuradament amb dissenys de Leo Pedrico i dibuixos de Gort i Cazares (els dos primers tristament desapareguts). També vam comptar amb la col·laboració del llavors responsable dels serveis informàtics de la Paeria: Àngel Ros.

El 1998, quinze anys després de la primera enquesta, la Paeria va tornar a encarregar un estudi sobre la joventut de Lleida als sociòlegs Jordi Garreta, Lluís Samper i Fidel Molina, amb l'assessorament del sociòleg de la UAB Lluís Flaquer. El treball fou publicat posteriorment per Pagès Editors, amb el títol *La joventut de Lleida davant el segle XXI* (Garreta, Samper & Molina,

2000), amb un pròleg de l'autor del primer estudi i coautor del present (Carles Feixa). Es tracta d'una enquesta més sofisticada i completa que la primera, centrada en les identitats, actituds i valors dels joves. A banda del major pressupost i suport informàtic, els autors eren sociòlegs professionals i tenien experiència en els sondejos d'opinió. El resultat fou un qüestionari amb 78 preguntes, amb una mostra representativa de 789 individus entre 15 i 25 anys. La interpretació dels resultats va incloure anàlisi de *clusters* i altres mètodes de tractament de dades. L'estudi plantejava algunes hipòtesis sobre l'evolució de les identitats juvenils que el temps ha anat confirmant.

El 2013, trenta anys després de la primera enquesta, i quinze després de la segona, el refundat Consell Local de la Joventut de Lleida (CLJL), encapçalat primer per Andratx Badia i després per Yolanda Bardina, es va plantejar promoure un nou estudi que permetés dibuixar un mapa de les opinions, actituds i expectatives dels joves de Lleida avui, amb la intenció que servís d'eina de reflexió crítica sobre les necessitats i demandes de l'actual generació de joves. A partir d'aquesta idea, el Centre d'Estudis sobre Joventut i Societat (JOVIS-UdL), en col·laboració amb el CLJL, va elaborar un projecte de recerca que és el que finalment es va dur a la pràctica amb algunes variacions, gràcies al suport de la Paeria i de la Diputació de Lleida (que és la institució gràcies a la qual ha estat possible el processament de les dades i la posterior publicació).

Malgrat que els resultats de l'enquesta fan referència a la realitat del 2014, i que en alguns aspectes (com en el comportament polític o en l'univers de la cultura digital) poden semblar desfasats, ens ha semblat que tenien prou valor i contenien algunes aportacions prou interessants com per difondre'ls, amb la corresponent contextualització en aquest moment històric, i amb alguns elements de comparació amb les dues enquestes anteriors.

Disseny de la recerca

L'objectiu inicial de l'estudi era fer un retrat dels joves a la Lleida del 2014, no com una foto fixa sinó com una panoràmica en moviment, que permetés comparar els resultats amb les dues enquestes anteriors, i també amb altres àmbits territorials propers (Catalunya, Espanya, Europa). La font primària de dades havia de ser l'*Enquesta als/les joves de Lleida 2014*, però també es preveia utilitzar altres dades documentals disponibles (com els padrons d'habitants i el pla local de joventut). Pel que fa a les dades qualitatives, s'han tingut en compte els grups de discussió que es van realitzar a l'inici de la recerca, durant el Fòrum Jove (novembre 2013), que van permetre posar a prova i afinar el qüestionari, i els materials etnogràfics de les recerques promogudes pels membres de JOVIS.

Així doncs, tenint en compte que un dels fundadors de la teoria de les generacions, el filòsof espanyol José Ortega y Gasset, considerava que la

durada mitjana de les generacions juvenils és de 15 anys, la idea inicial era que l'estudi es basés en la comparació de tres generacions: la dels que eren joves el 1983 (la primera generació de la democràcia); la dels que eren joves el 1998 (l'anomenada generació X o del benestar); i la dels que ho són avui (la generació postdigital o de la crisi). Per això calia partir dels mateixos grups d'edat considerats en les enquestes anteriors (de 15 a 24 anys), descartant els preadolescents (de 10 a 14 anys), però incorporant els joves adults (de 25 a 29 anys), i també els adults joves (de 30 a 34). També es pretenia reproduir algunes de les preguntes dels qüestionaris anteriors, per tal de veure com han evolucionat les actituds socials i polítiques dels joves al llarg d'aquestes tres dècades, introduint alhora preguntes noves, sobre temes que anteriorment no eren rellevants (com ara l'impacte d'internet o l'opinió sobre la independència), o basades en altres enquestes recents d'abast català o espanyol, com l'*Informe Juventud en España 2012* (Moreno *et al.*, 2012) i l'*Enquesta de Participació Política 2011* (Soler, 2013). Finalment, es va incorporar una pregunta oberta per tal que els enquestats tinguessin la possibilitat d'opinar sobre com es veuen a ells i com veuen la societat que els envolta.¹

Mostra i qüestionari

La població enquestada van ser joves entre 15 i 34 anys, residents a la ciutat de Lleida. Per tal d'assolir un nivell de confiança i un marge d'error estandarditzat, es va construir una mostra de 592 enquestes, respectant la proporció respecte al Padró Municipal d'Habitants pel que fa al gènere, grup d'edat i barri de residència, amb un marge de confiança del 95%.

El qüestionari s'estructura a partir de sis grans apartats. Cada apartat va tenir un coordinador científic, responsable d'animar el grup de discussió del Fòrum, validar el qüestionari definitiu, analitzar els resultats i redactar el capítol corresponent de l'informe final. El qüestionari inicial va ser elaborat per Roser Vime, sota la supervisió de Carles Feixa, basant-se en preguntes de les enquestes de 1983 i de 1989, i d'altres enquestes recents (EPP, 2011, IJE, 2012). En va resultar un qüestionari provisional, discutit durant el Fòrum Jove (novembre 2013), que va incloure la realització de grups de discussió temàtics. Amb posterioritat, l'equip de recerca va incorporar les demandes del Fòrum, va incloure noves preguntes i va fer-ne una selecció. El qüestionari final, validat el març de 2014, inclou un total de 80 preguntes, distribuïdes de la següent manera:

1. Per tal de comparar diverses generacions juvenils, es tindrà en compte l'estudi d'Amado de Miguel (2000), *Dos generaciones de jóvenes 1960-1998*, on es comparen els resultats de la primera enquesta a la joventut promoguda per l'IJE el 1960 i l'INJUVE 1998.

1. Dades personals	16
2. Oci i cultura	10
3. Educació	8
4. Economia i ocupació	13
5. Habitatge, barri i ciutat	10
6. Salut i afectivitat	12
7. Participació	10
Total	80

L'enquesta es va passar durant l'estiu de 2014 per un equip encapçalat per Joana Soto i fou completada durant el curs 2014-2015. Durant el segon semestre de 2015 es varen processar les dades, a càrrec de Diego Teruel, amb la col·laboració de Virgínia Carretero, estudiant del Màster Interuniversitari en Joventut i Societat i becària de la UdL. Durant el primer semestre de 2016 es va dur a terme l'anàlisi sectorial de les dades. Durant el segon semestre de 2016 es va elaborar l'informe definitiu, gràcies a la feina d'Eduard Ballesté i de Miquel Úbeda, becaris doctorals de JOVIS-UdL. Durant els primers mesos del 2017 es van unificar i revisar els diferents capítols sota la coordinació dels editors del llibre.

El llibre

El llibre està estructurat en nou capítols. Després d'aquest primer capítol introductori, hi ha un segon capítol que presenta un panorama general sobre la població juvenil a Lleida, a partir de les dades bàsiques que emergeixen de l'enquesta. Els sis capítols següents aborden els grans temes presents en l'enquesta: educació, ocupació, oci i cultura, ciutat i habitatge, salut i afectivitat, participació. El novè i darrer capítol, a manera de conclusió, compara els resultats de l'enquesta amb les anteriors enquestes del 1983 i del 1998, tot fent un retrat de tres generacions juvenils. Un epíleg d'Almudena Moreno, autora d'un dels darrers Informes Juventud en España, situa el llibre en el context dels estudis sobre la joventut. En annex es presenta el qüestionari que es va utilitzar, fruit del procés participatiu esmentat.

Cada capítol comença amb una introducció al tema, després es presenten les dades de l'enquesta, que es comparen amb les informacions més qualitatives, amb altres fonts estadístiques i documentals sobre el tema en qüestió, i quan sigui possible amb dades existents provinents d'altres enquestes sobre els joves a Catalunya, Espanya i Europa. La coberta és obra de Josep Maria Cazares, que va participar en el primer llibre del 1987, i que trenta anys després s'ha animat a participar en aquest nou viatge.

Agraïments

En primer lloc, volem fer arribar el nostre agraïment a les 592 persones joves de Lleida que van dedicar una part del seu temps a respondre el qüestionari. En segon lloc, a les tres institucions promotores de l'enquesta: el Consell Local de la Joventut de Lleida (CLJL) ha estat l'impulsor de la iniciativa i responsable del treball de camp de l'enquesta; el grup de recerca Centre d'Estudis sobre Joventut i Societat de la UdL (JOVIS) ha estat responsable del projecte de recerca i de l'elaboració del qüestionari; l'Observatori de les Terres de Lleida (OTL) ha estat responsable de l'estudi sociodemogràfic i del processament de les dades. Totes tres institucions han col·laborat en l'anàlisi de les dades. En tercer lloc, a les dues institucions locals que han donat suport i finançat la seva implementació: la Diputació de Lleida va imprimir les enquestes i després va concedir una subvenció que ha permès la publicació del llibre; i l'Ajuntament de Lleida, que va facilitar les tasques dels enquestadors.

LA POBLACIÓ JUVENIL A LLEIDA

MIQUEL ÚBEDA
M. ÀNGELS CABASÉS
CARLES FEIXA

Introducció

Disset anys després de la publicació *La joventut de Lleida davant el segle XXI. Identitats, actituds i valors*, de Garreta, Samper i Molina (2000), es podria afirmar que, a nivell estructural, la població jove lleidatana no ha sofert grans variacions si ho comparem amb els vertiginosos canvis d'èpoques anteriors. No obstant això, una anàlisi acurada permet observar diferències en l'estructura poblacional, en les actituds i en les trajectòries.

En un marc de grans canvis sociopolítics i econòmics que han afectat globalment (Beck, 2000; Giddens *et al.*, 2011), s'entreveuen unes tendències precrisi que ja estaven afectant i canviant les vides de les persones joves —com és el cas de la flexibilitat (Senett, 2000), una cada vegada més patent precarització de les condicions de treball (Beck i Beck-Gernsheim, 2003; Alonso, 2007; Santamaria, 2012), canvi en les pautes de consum (Alonso, 2005) i dificultats per emancipar-se (Gil Calvo, 2002; Gaviria, 2002)—, aquests trets propis del règim postfordista (Alonso, 2004) aniran visibilitzant-se i convertint-se en una pauta social a partir de la crisi. Aquestes afectaran directament a les persones joves i no sols han fet trontollar els fonaments de les nostres societats, sinó que han canviat tant les estructures com als subjectes (Alonso, 2007; Lorey, 2016). Aquesta realitat a la qual els subjectes s'enfronten actua per tant en diferents plànols, pel que podem conceptualitzar-ho com formes de precarietat pel fet de ser un dels trets més definidors que travessa la població; i que abraçaria la inestabilitat laboral, residencial, comunitària i de recursos. Aquests trets s'han d'entendre i analitzar en conjunt, i tot plegat dibuixa per al col·lectiu jove un panorama dominat per la inestabilitat, la inseguretat i en els casos més extrems l'exclusió social.

A Catalunya, degut a l'expansió econòmica d'abans de la crisi, va ser molt rellevant per al canvi de les dinàmiques poblacionals l'arribada de població migrant, amb una major presència de població marroquina, xinesa, boliviana i paquistanesa;¹ majoritàriament dones per ocupar-se, sobretot, de les tasques

1. Butlletí monogràfic de la Direcció General per a la Immigració, 2015.

associades a les cures familiars. Aquest fet, que començà a palesar-se a partir dels primers anys del nou mil·lenni, va suposar un augment d'individus joves que s'assentaren al nostre territori tenint descendència, canviant la tendència a l'envelliment i la baixa natalitat característica dels nostres territoris² i jugant un paper essencial en l'economia i en la configuració de nous escenaris socials al territori. Al seu torn l'augment de l'atur, la inestabilitat laboral, l'allargament dels estudis com a estratègia, per citar només algunes variables, formen part del procés de precarització de les condicions socials i econòmiques que, en afectar més intensament al col·lectiu juvenil, tindrà conseqüències en la seva estructura poblacional.

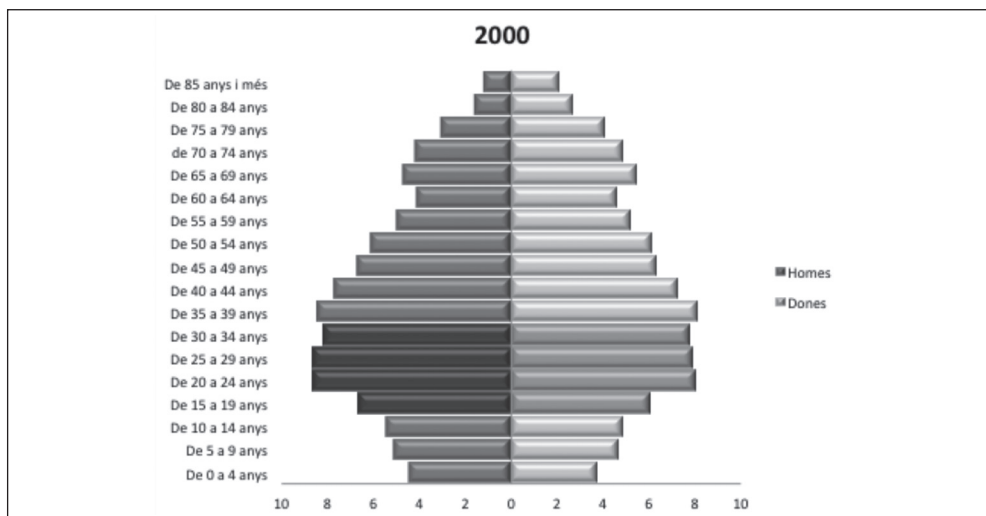
En aquest capítol, es considera el conjunt de variables sociodemogràfiques de l'enquesta amb l'objectiu d'extreure conclusions sobre quina és l'estructura de la població jove a Lleida, les dinàmiques més importants i alguns fets rellevants i problemàtics com la qüestió de l'emancipació juvenil i de la classe social.

Dinàmiques demogràfiques a la ciutat de Lleida: algunes dades bàsiques

Per posar en context l'enquesta, s'ha de fer en primer lloc una ullada a les característiques més importants de l'estructura poblacional de la ciutat de Lleida. Si s'observen les dades proporcionades per l'últim padró d'habitants (2015) s'obté una piràmide poblacional regressiva, amb una clara tendència a l'envelliment, com s'observa en el gràfic 2.1.

GRÀFIC 2.1.

Comparació de les piràmides de població de la ciutat de Lleida

2. Segons l'Idescat, la mitjana d'edat de les persones estrangeres és de 32,03 anys, davant dels 42,87 anys que tenen de mitjana els nascuts a Catalunya.

Ser jove a la Lleida d'avui és el primer títol de la Biblioteca d'Estudis sobre Joventut i Societat, del Centre d'Estudis JOVIS, de la Universitat de Lleida

Universitat de Lleida

Centre d'Estudis sobre Joventut i Societat

Diputació de Lleida

Ajuntament de Lleida

CONSELL LOCAL DE LA JOVENTUT DE LLEIDA

Observatori Sociodemogràfic
de les Terres de Lleida

- © dels textos: els autors i les autores, 2017
- © de la il·lustració de la coberta: Josep Maria Cazares, 2017
- © dels pròlegs: Joan Reñé i Huguet, Àngel Ros i Domingo, Andratx Badia Escolà, Yolanda Bardina Martín, Núria Cabiscol Queraltó, 2017
- © d'aquesta edició: Pagès Editors, SL, 2017
C/ Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
editorial@pageseditors.cat
www.pageseditors.cat

Primera edició: octubre de 2017

ISBN: 978-84-9975-909-8

DL L 1317-2017

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, SL

www.bobala.cat

« imprès a lleida »

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.